

POLIISI

POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

Lapsiasiavaltuutetun pyöreän pöydän keskustelu

25.4.2019 kello 13-16 Säätytalolla

Poliisin puheenvuoro

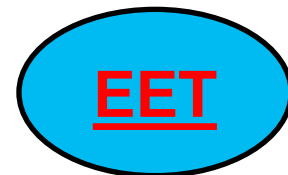
Poliisitarkastaja Pekka Heikkinen

EET – yhteistyöstä yhdessä tekemiseen!

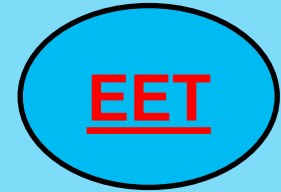
Nopeammin ja enemmän yhdessä!

Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus kunnioittavaan kohteluun

- Viimeisen vuoden aikana on tullut esiin useita tilanteita, joissa vapaaehtoisena toimiva on syylistynyt lapsen tai nuoren seksuaaliseen häirintään tai hyväksikäyttöön.
- Lapsiasiavaltuutettu ja me lasten ja nuorten kanssa toimivat järjestöt emme hyväksy missään tilanteessa vapaaehtoisen toimintaa, joka loukkaa lasta tai nuorta.
- Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus koskemattomuuteen ja kunnioittavaan kohteluun.
- Käynnistämme yhteistyössä lapsiasiavaltuutetun kanssa vapaaehtoistoiminnan kehittämistyön, jonka tavoitteena on **kitkeä mahdollisuudet** lasten ja nuorten oikeuksia loukkaavalta toiminnalta suomalaisessa järjestökentässä ja urheiluseuroissa.

Ennalta estävää toimintaa...

- **Mukana** kehittämistyössä ovat Ensi- ja turvakotien liitto ry, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry, Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry, Suomen Olympiakomitea ry, Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry ja Väestöliitto ry.
- **Tavoitteemme on se, että toimintaa kehittämällä voimme estää potentiaaliset seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön riskit.**
- **Varmistamme**, että lapset ja nuoret osaavat tunnistaa jatkossa nykyistä paremmin, **millainen toiminta aikuiselle on sallittua ja millainen ei.**
- Haluamme myös **huolehtia** siitä, **että lapset ja nuoret rohkenevat ottaa aina puheeksi toisen aikuisen kanssa**, jos he kokevat jonkun järjestön tai urheiluseuran toiminnassa mukana olevan käyttäytyvän heitä loukkaavalla tavalla.

Lajiosaaminen / kasvattaminen

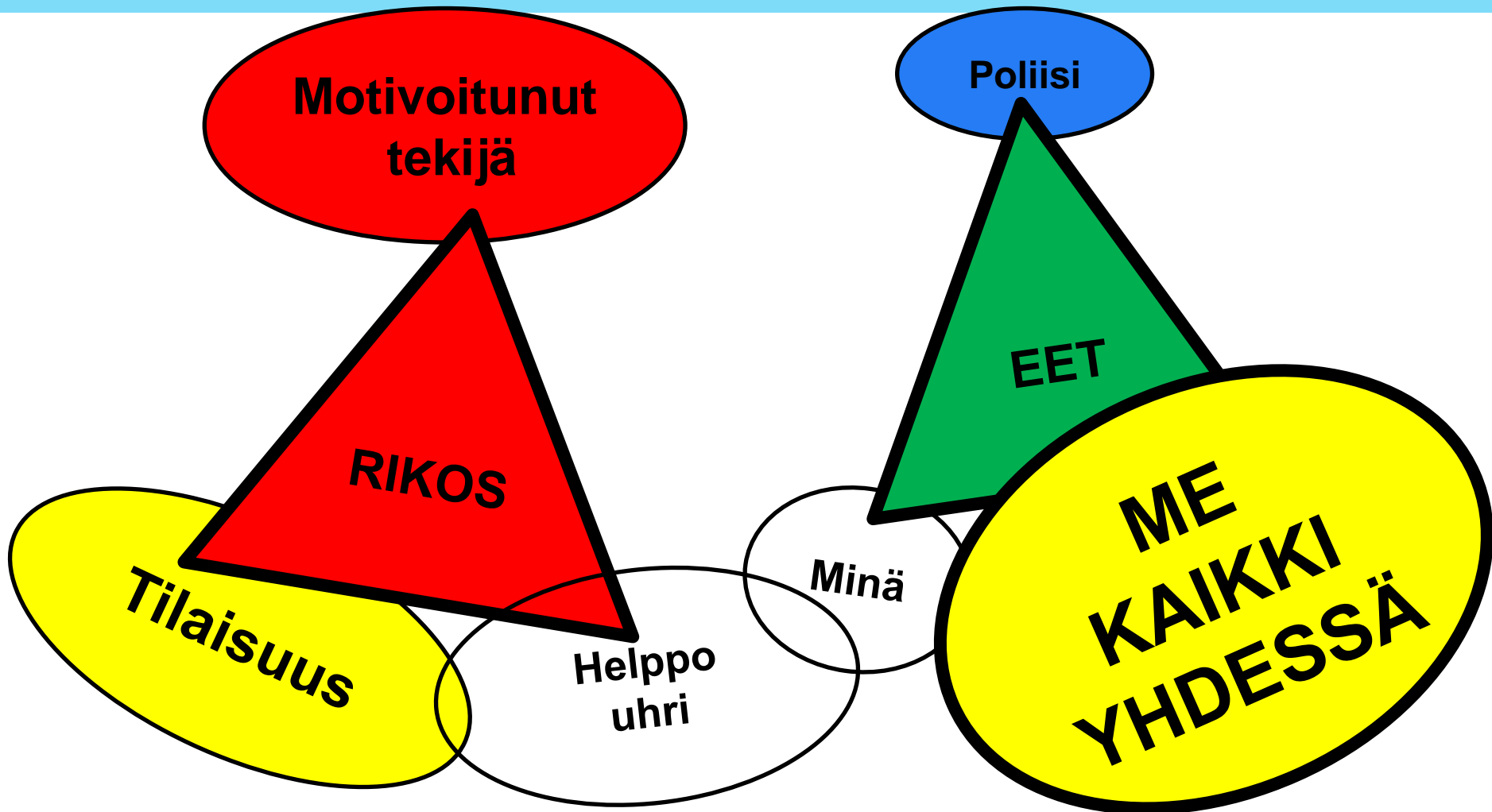
- Vapaaehtoistoiminnan tulee tapahtua lapsille, nuorille ja vapaaehtoisille iloa tuottavalla tavalla.
- **Vapaaehtoistoiminta on järjestöissä ja urheiluseuroissa valtava voimavara ja elinehto.**
- Joka kolmas suomalainen on mukana vapaaehtoistoiminnassa.
- Heidän työpanoksensa vastaa 177 000 henkilötyövuotta.
- Eniten vapaaehtoisia on mukana liikunnan ja urheilun, lasten ja nuorten sekä seniorien ja vanhusten parissa.
- Eri elämäntilanteissa oleville ihmisille vapaaehtoistoiminta on iso apu.
- **Vapaaehtoisille toiminta antaa mielekkyyttä elämään ja mahdollisuuden olla avuksi.**

Vastuun ymmärtäminen

**Terveen harrastuksen tärkeys
ja ystävien sekä turvallisen
aikuisen läsnäolon merkitys
jokaiselle lapselle ja nuorelle!**

- Yhteiskunnan näkökulmasta vapaaehtoistoiminta yhteiseksi hyväksi on merkittävä inhimillinen voimavara ja kustannussäästö.
- Koko järjestökenttä noudattaa monia yhteisiä periaatteita vapaaehtoistoiminnassa mm. vapaaehtoisten toimintaan mukaan tulo tapahtuu valmistellusti ja heidän rikostaustansa kartoittaen, **vapaaehtoisia koulutetaan ja vastuussa oleva taho tukee heidän toimintaansa.**
- Valtaosa vapaaehtoisista toimii pyyteettömästi, vastuullisesti sekä lapsia ja nuoria kunnioittavalla tavalla.
- Vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen sitoutuneissa järjestöissä tavoitteemme on, että niin jokainen vapaaehtoinen toimii jatkossa.

Rikostorjunta

Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset

Teot ja tekijät voidaan jakaa neljään "*pääluokkaan*"

1. **Tekijä perheestä tai lähipiiristä** (uhrit lapsia)
2. **Tekijänä luottohenkilö** (uhrit lapsia)
  - opettaja, valmentaja, perhetuttu, muu auktoriteetti
2. **"Koulukotikarkurit"** (uhrit teinejä)
  - kapinoivia, itsetuhoisia, syrjäytyneitä päihteiden käyttäjiä, jotka viettävät aikaa aikuisen kanssa saadakseen päihteitä, eivät välttämättä miellä olevansa uhreja... - porttiteoria
3. **Tietoverkossa tapahtuva toiminta** (uhrit teinejä)
  - tapaamisiin liittyy monesti päihteet (kuten edellä)

Mitä muuta?

Hyväksikäyttäjät löytävät Virtuaalisesta ympäristöstä haavoittuvassa asemassa olevia, usein moniongelmaisia nuoria

Perättömät ilmoitukset

Sugar Daddy

Mitä voidaan tehdä, jos 1-4?

(Poliisi, minä, me - tätä voi jokainen pohtia!?)

1. Tekijä perhepiiristä

Turvaverkot, neuvolat,
kouluterveydenhuolto...

2. Tekijänä luottohenkilö

Urheiluseurojen ja
harrastustoiminnan - mikä?

Valistus, medialukutaito,
lapsilla, nuorilla,
aikuisilla...

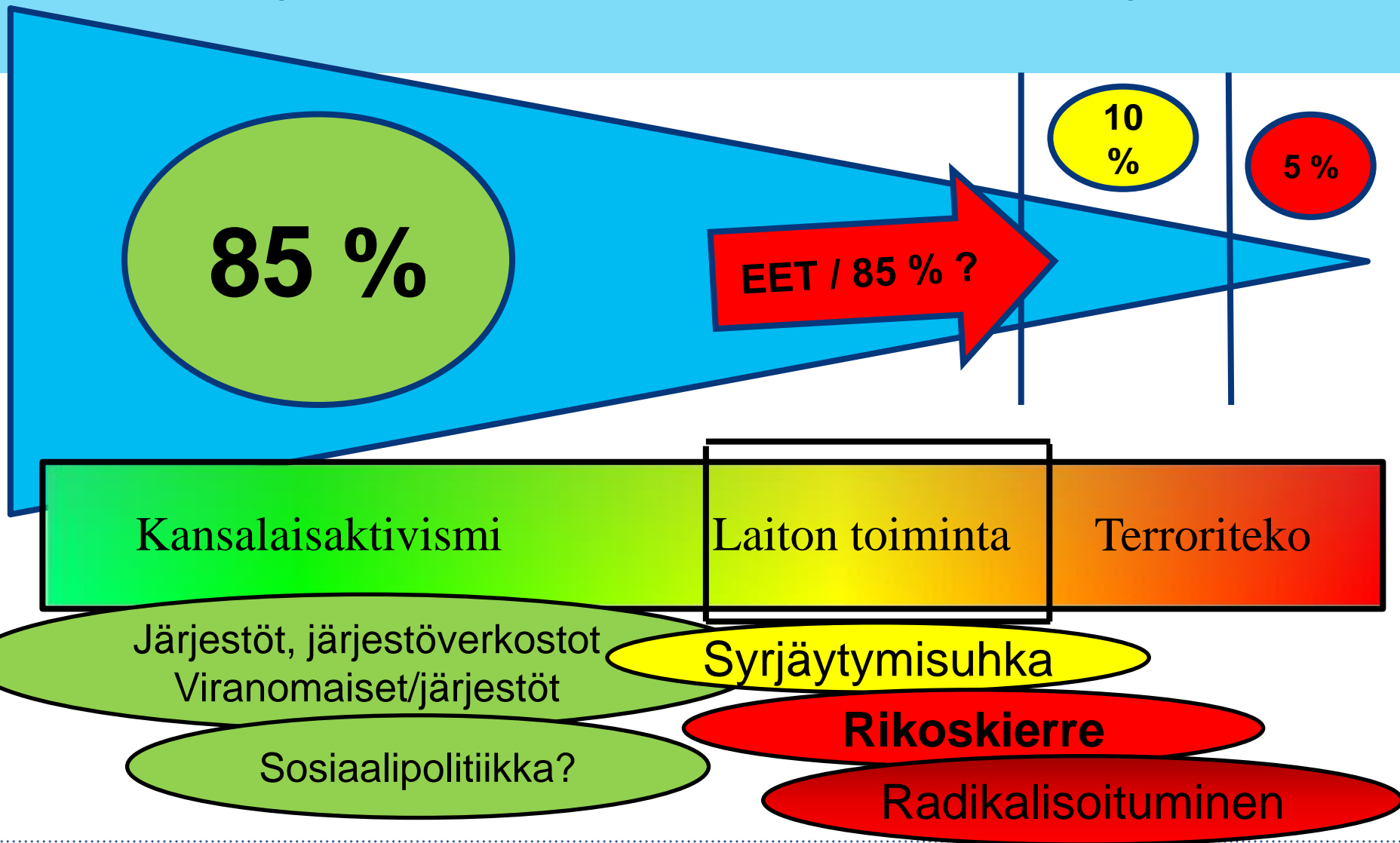
Syrjäytymisen
torjunta?

4. Tekoon liittyy
tietoverkko

3. "Koulukotikarkurit"
uhrina

Syrjäytymisen ja rikoksiin ajautumisen pelikenttä

(Ennalta estävän toiminnan kohdentaminen?)

Poliisin ennalta estävän työn strategia

1. Lähipoliisitoiminta

Kasvollinen ja läsnä oleva poliisi, siellä missä ihmisetkin; lähiöissä, harva-alueilla, tietoverkoissa jne.

2. Ankkuritoiminta

Rikoksilla oireilevat nuoret – rikoskierteen katkaiseminen – tiivis yhteistyö strategisten kumppaneiden kanssa

Tulosohjaus
Poliisin ennalta estävän toiminnan johdetut rakenteet

Moniammatilliset toimintamuodot

HAH

Tietoisuus huolta aiheuttavista henkilöistä, ja heidän huomioiminen

(VRE - väkivaltainen radikalismi ja ekstremismi)

4. POR

Paikallinen ongelman ratkaisumalli – ja sen hyödyntäminen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa (nuoret häiriköi kauppakeskuksessa tms.)

3. MARAK

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan torjuminen yms. Väkivallan muotojen tunnistaminen ja ymmärtäminen

Kiitos

pekka.a.heikkinen@poliisi.fi